N°. 310. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 15 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 31 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 210.) *WET van den 18den December* 1852, *tot opneming der Veenderijen onder* 's Gravenhage *en* Monster (provincie Zuidholland) *onder de irreguliere veenderijen.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.,

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, na de invoering der wet van den 30sten December 1839 (*Staatsblad* n°. 57), houdende bepalingen nopens den accijns op den turf uit de irreguliere veenderijen, ook nog veenderijen onder de gemeenten van *'s Gravenhage* en *Monster* zijn of worden ontgonnen, welke slechts turf van eene mindere soort, en bij geringe partijen opleveren;

Gezien Ons besluit van den 21sten Julij 1852 (*Staatsblad* n°. 133), genomen krachtens de voorlaatste zinsnede van art. 1 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De veenderijen onder de gemeenten *'s Gravenhage* en *Monster* (provincie *Zuidholland*) worden, ten aanzien van de toepassing van den accijns op den turf, gerangschikt onder de irreguliere veenderijen, vermeld in de wet van den 30sten December 1839 (*Staatsblad* n°. 57).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 18den December 1852.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
Van Bosse.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* December 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. van Rappard.

(Staatsblad n°. 212.) *WET van den* 18*den December* 1852, *tot aanvulling der wetten van den* 28*sten Augustus* 1851 (Staatsblad *n°.* 127 *en* 129), *regelende de pensioenen der Zee- en Landmagt.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodig is, om de artt. 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71 en 72 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127), alsmede de artt. 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70 en 71 der wet van denzelfden dag (*Staatsblad* n°. 129), van toepassing te verklaren op pensioenen, gagementen en onderstanden aan officieren der zee- en landmagt, schepelingen, mariniers en militairen beneden den rang van officier, en aan hunne weduwen en kinderen, verleend vóór het tijdstip der invoering van deze wetten.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De artt. 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71 en 72 der wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 127), alsmede de artt. 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70 en 71 der wet van denzelfden dag (*Staatsblad* n°. 129), worden van toepassing verklaard op pensioenen, gagementen en onderstanden aan officieren der zee- en landmagt, schepelingen, mariniers en militaren beneden den rang van officier, en aan hunne weduwen en kinderen, verleend vóór het tijdstip dat de gemelde wetten zijn in werking gebragt.

Art. 2. De vorenstaande bepaling wordt gerekend te zijn ingegaan met den 1sten October 1851.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 18den December 1852.

WILLEM.

De Minister van Marine,
J. Enslie.
De Minister van Oorlog,
Bon. Forstner van Dambenoy.

Uitgegeven den *acht en twintigsten* December 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. van Rappard.

(Staatsblad n°. 223.) *WET van den 18den* [illegible] *1852, tot vaststelling der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1853, en tot aanwijzing der middelen tot dekking van die uitgaven.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de begrooting der uitgaven wegens den *arbeid der gevangenen* over 1853, bij de wet behoort te worden vastgesteld, en dat tevens de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van die uitgaven,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De begrooting der uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1853 wordt vastgesteld op de som van *een honderd negen en veertig duizend acht honderd vijftien gulden* (f 149,815), te weten:

Artikel 1. Tractementen, toelagen en belooningen der beambten en bedienden . . . . f	21,015.00
Artikel 2. Percentsgewijze en bijzondere belooningen der beambten en bedienden, mitsgaders gratificatien voor bijzondere pligtsbetrachting en tot verdere aanmoediging	4,700.00
Artikel 3. Reis- en verblijfkosten van beambten en bedienden, alsmede vergoeding voor kosten van verplaatsingen derzelven	800.00
Artikel 4. Grondstoffen, bereidingsmiddelen, fabricatie- en confectie-kosten, werktuigen en gereedschappen, vracht en bureau-kosten, mitsgaders druk- en bindwerk	87,800.00
Artikel 5. Arbeidsloonen aan de gevangenen . . .	26,500.00
Artikel 6. Onvoorziene uitgaven	6,000.00
	f 149,815.00

Art. 2. Tot dekking der uitgaven, in het vorig artikel vermeld, worden aangewezen de volgende middelen:

Artikel 1. De inkomsten, over het jaar 1853, wegens uit de magazijnen van den arbeid der gevangenen te doene leverantien, en confectiewerk der gevangenen.

Artikel 2. De inkomsten over hetzelfde jaar, wegens verkoop van onbruikbare werktuigen, gereedschappen en andere fabriekvoorwerpen, den arbeid der gevangenen betreffende.

Art. 3. Wanneer de som, bij de begrooting der uitgaven, voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 van het 1ste artikel dezer wet, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming der daartoe betrekkelijke voorschriften, aangevuld worden door overschrijving uit den post van onvoorziene uitgaven, in die begrooting vermeld.

Art. 4. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van de genoemde begrooting, worden op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening, bedoeld bij art. 5 dezer wet, omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

Art. 5. Het batig saldo der rekening van de ontvangsten en uitgaven over 1853 wordt verantwoord onder de rijks-ontvangsten van dat jaar; terwijl in eenig nadeelig saldo nader bij de wet wordt voorzien.

De afgesloten rekening wordt aan de beide Kamers der Staten-Generaal medegedeeld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 18den December 1852.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
Strens.

Uitgegeven den *vier en twintigsten* December 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. van Rappard.

(Staatsblad n°. 258.) *BESLUIT van den* 26*sten December* 1852, *bepalende, dat het kantoor* Budel *ook zal worden opengesteld voor den uitvoer van accijnsvrije goederen, welke aan geene uitvoerregten zijn onderworpen, langs de aangewezen heerebaan, den grooten weg van* Budel *op* Hamond.

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 22sten December 1852, n°. 148, In- en uitgaande regten;

Herzien de Koninklijke besluiten van den 12den Junij 1839 (*Staatsblad* n°. 22), 7 September 1845 (*Staatsblad* n°. 53), 30 Januarij 1850 (*Staatsblad* n°. 4) en 14 Julij 1852 (*Staatsblad* n°. 132),

Hebben goedgevonden en verstaan:

Bij uitbreiding van § 2, 3°., van het Koninklijk besluit van 12 Junij 1839 (*Staatsblad* n°. 22) en bij uitbreiding van de Koninklijke besluiten van den 30sten Januarij 1850 (*Staatsblad* n°. 4) en 14 Julij 1852 (*Staatsblad* n°. 132), te bepalen, dat het kantoor *Budel* ook zal worden opengesteld voor den uitvoer van accijnsvrije goederen, welke aan geene uitvoerregten zijn onderworpen, langs de aangewezen heerebaan, den grooten weg van *Budel* op *Hamond*.

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 26sten December 1852.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

Bij besluit van den 30sten December 1852, n°. 39, heeft Z. M. goedgevonden de tijdelijke waarneming der betrekking van Hoogstdeszelfs commissaris in de provincie Groningen, te rekenen met den 1sten Januarij 1853, op te dragen aan *J. Homan*, lid van Gedeputeerde Staten dier provincie.

Bij besluit van 30 December 1852, n°. 44, heeft Z. M. goedgevonden:

1°. tot gewoon hoogleeraar in de faculteit der godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leyden te benoemen den heer *A. Niermeijer*, theol. doctor, predikant te Wemeldinge, beroepen te Rotterdam;

2°. tot buitengewoon hoogleeraar in de faculteit der godgeleerdheid aan de hoogeschool te Leyden te benoemen den heer *A. Kuenen*, theol. doctor, adjutor interpretis legati Warneriani.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten December 1852, n°. 74, is de heer *H. C. van Setten*, essayeur bij het Hoofdbestuur van het Muntwezen en leeraar in de essaaikunde, op nieuw aangewezen, om gedurende het jaar 1853, in geval van afwezigheid van een der leden van het Muntcollegie en bij de behandeling der onderwerpen vermeld in artt. 3, 7 en 10 der wet van 1 Junij 1850 (*Staatsblad* n°. 25), de plaats van den afwezige te vervullen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien

Brengt bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat krachtens de Wet van 4 November 1852 (*Staatsblad* n°. 190), op Zaturdag den 1sten Januarij 1853 en vervolgens zullen worden afgelost alle niet vroeger uitgelote Aandeelen in:

1°. de Geldleening voor den aanleg van den Straatweg van *Zeist* naar *Woudenberg*;

2°. die voor de Bestrating van den Weg van *Amsterdam* langs de *Weesperzijde* naar *Naarden*;

en dat mitsdien de renten dier leeningen niet verder dan tot gemelden dag kunnen worden goedgedaan.

De Aflossing zal geschieden ten Kantore van den Staatsraad jhr. mr. *J. van Iddekinge*, Agent van het Ministerie van Finantien, in de Spinhuissteeg te *Amsterdam*, tegen intrekking der Aandeelen, *in dorso* voor voldaan geteekend en voorzien van alle daarbij behoorende onverschenen interest-coupons, onder bijbetaling, voor zooveel de Aandeelen der laatstgemelde Leening betreft, van negen maanden Rente, ter somma van f 33.75 per Aandeel, waarvoor mede aan de keerzijde der Obligatien voor voldaan is te teekenen.

's Gravenhage, den 20sten November 1852.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Gisteren, den 29sten, was men te Parijs nog in onzekerheid omtrent de erkenning van het Fransche Keizerschap door de Noordsche hoven. De Keizer is niet Maandag, zoo als aangekondigd was, maar Dingsdag namiddag van Compiègne te Parijs teruggekomen, hoewel de pauselijke nuntius hem wachtte om op het bepaalde uur zijne nieuwe geloofsbrieven te overhandigen.

Aan de Parijsche Beurs zijn eergisteren de koersen der meeste effecten op nieuw gedaald, en hoewel dit deels aan de plaatselijke gesteldheid der markt schijnt toe te schrijven, is de daling bij de Fransche staatsfondsen grooter geweest dan bij de overige effecten. Intusschen behelzen de Parijsche bladen, welke onder meer of min regtstreekschen invloed van het Fransche gouvernement geschreven worden, niets omtrent de betrekkingen van Frankrijk met de andere groote mogendheden, uitgezonderd een artikel in den *Constitutionnel*, strekkende tot aanwijzing van den vredelievenden geest van het nieuwe Keizerschap.

Uit Stockholm wordt van den 17den dezer gemeld, dat dien dag aan den Zweedschen gezant te Parijs last gezonden was om de nieuwe keizerlijke regering namens Zweden te erkennen.

— De buitengewone zitting van den Franschen Senaat is gesloten. Hij zal den 14den Februarij aanstaande, gelijktijdig met het Wetgevend Ligchaam, weder zamenkomen.

BELGIE.

In de zitting van den Belgischen Senaat van den 28sten dezer is door de commissie rapport uitgebragt over het door de Kamer van Volksvertegenwoordigers reeds aangenomen wets-ontwerp tot goedkeuring der met Frankrijk op den 9den dezer gesloten voorloopige overeenkomst. De commissie beschouwt het tot stand komen derzelve als eene heugelijke gebeurtenis zoowel voor de handelsbelangen als uit het politieke oogpunt; eerst bij het sluiten der definitive overeenkomst, waardoor de voorloopige vervangen moet worden, zal het haars erachtens tijd zijn, den voet, waarop de betrekkingen tusschen de beide landen geplaatst dienen te worden, grondig te overwegen. Eenige leden der commissie zouden echter niet gaarne den voorloopigen staat van zaken lang zien aanhouden, en wenschten daarom een tijdstip bepaald te zien waarop de nu aangegane overeenkomst en het daarbij weder in werking komende handelsverdrag van 1845 zouden ophouden te werken. De meerderheid daarentegen meende dat dit onnoodig was om de onderhandelingen te bespoedigen, maar ze veeleer belemmeren zoude; ook zij hoopte dat men spoedig tot eene wederzijds voordeelige eindschikking mogt geraken, maar deed opmerken dat intusschen de Belgische linnenweverijen reeds dadelijk de haar bij het verdrag van 1845 verleende begunstiging in Frankrijk weder zouden genieten, en het vertier van Belgische steenkolen en ijzer in Frankrijk niet langer door een verhoogd invoerregt zoude gedrukt worden. De meerderheid stelt voor, de overeenkomst goed te keuren, terwijl twee leden der commissie, een bezwaar ziende in de onbepaalde verlenging van den door het handelsverdrag van 1845 geschapen staat van zaken, zich hunne stem voorbehielden.

Door eene andere commissie is rapport uitgebragt over het wets-ontwerp waarbij, in afwachting der behandeling van het budget van oorlog voor 1853, aan dat departement voor de eerste maanden van het volgende jaar de noodige gelden worden bewilligd. De commissie stelt voor, het wets-ontwerp aan te nemen, maar met den uitdrukkelijken wensch dat in den loop dezer zitting eene voordragt tot definitive vaststelling der inrigting van het Belgische krijgswezen mogt worden ingediend, ten einde deze nog vóór het budget zoude kunnen worden behandeld.

DUITSCHLAND.

De Augsburger *Allgemeine Zeitung* meldt op grond van bij haar ontvangene, zoo zij meent te kunnen verzekeren allezins geloofwaardige mededeelingen, dat de Keizer van Oostenrijk tijdens zijn verblijf te Berlijn een besluit heeft uitgevaardigd, ten gevolge waarvan het Oostenrijksche leger eene aanmerkelijke vermindering ondergaan en geheel op den voet van vrede gebragt worden moest. Ook uit Weenen wordt aan dat blad geschreven, dat aldaar van eene sterke vermindering des legers, met name bij de cavalerie en artillerie, sprake was.

— In een door de *Preussische Zeitung* medegedeeld schrijven uit Hannover wordt het berigt tegengesproken, dat het Hannoversche gouvernement uit de overblijfselen der Duitsche vloot een aantal kanonnen ter wapening van de Noordzeekusten, en een aanzienlijken voorraad ammunitie overgenomen zoude hebben. » Wel is het de wensch der Hannoversche regering, zegt het berigt, dat de geheel weerlooze kusten des koningrijks van strandbatterijen voorzien worden, en acht zij zich, met het oog op de millioenen, die tot dusverre voor bondsvestingen uitgegeven zijn, te meer tot het uiten van dien wensch geregtigd, daar in zekere omstandigheden het Hannoversche kustland voor geheel Duitschland van geen minder belang te achten is, dan de versterkte punten in het zuiden van Duitschland. Uit dien hoofde is dan ook, naar men verneemt, bij de Bondsvergadering het voorstel gedaan, dat daarin op kosten des Bondgenootschaps voorzien moge worden; welk voorstel waarschijnlijk in de zitting der Bondsvergadering van 7 Januarij zal worden behandeld."

ITALIE.

De Toscaansche regering geene aannemelijke aanbiedingen ontvangen hebbende voor de plaatsing der geheele geldleening van een millioen rente, heeft onderscheiden aanbiedingen tot overneming van gedeelten derzelve aangenomen: zoo zijn 1859 obligatien à 3 per cent tegen den prijs van 65 tot 68 ten honderd geplaatst. Ook hebben eenige houders van vroeger uitgegeven staatsschuld de conversie in obligatien van de nieuwe schuld gevraagd tot eenen koers die door de regering aangenomen is.

ENGELAND.

Het nieuwe bewind heeft den 28sten dezer de staatszegels overgenomen.

De eerste minister lord Aberdeen heeft (gelijk reeds kortelijk is gemeld) in het Hoogerhuis de beginselen van zijn bewind doen kennen. Hij zeide daarbij, dat hij ten onregte van eene zamenspanning tot verdringing van het kabinet van lord Derby beschuldigd was geworden: zoo weinig had hij verwacht of gehoopt tot het bewind te zullen worden geroepen, dat hij juist beschikkingen had gemaakt om den wintertijd in Italie te gaan doorbrengen. » Toen ik echter — zoo vervolgde hij — na de verwerping der door het vorige kabinet voorgedragen staatsbegrooting door Hare Majesteit opontboden werd, scheen mij de tijd gekomen, waarin mannen wier politieke geschilpunten door den loop der gebeurtenissen en ten gevolge van laatstelijk gemaakte wetten schier geheel verdwenen waren, en wier persoonlijke achting en vriendschap jegens elkander nimmer was afgebroken, zouden kunnen zamenwerken. Ik achtte den tijd waarschijnlijk gekomen, dat het land vermoeid was van onderscheidingen zonder verschil en die op de te volgen staatkundige beginselen geen wezenlijken invloed hadden. Het kwam mij voor, dat ik, indien lord John Russell evenzoo dacht, de mij opgedragen taak zoude kunnen aanvaarden. Ik zoude daartoe anders niet in staat geweest zijn, want ik bezit de vereischte kracht, bekwaamheid en invloed niet. Doch eer dat ik aan Harer Majesteits opontbod beantwoordde, verkreeg ik de zekerheid dat lord John Russell met mijne denkwijze geheel instemde: en ik kon derhalve Harer Majesteits lastgeving aanvaarden. Vervolgens ontmoette ik wel eenige moeijelijkheden; doch allerwege vond ik den levendigsten wensch om alle overwegingen van persoonlijken aard ter zijde te stellen en, zooveel mogelijk, van harte zamen te werken tot bevordering van die staatkunde waarvan wij 's lands welzijn afhankelijk achten.

» Sedert dertig jaren zijn de beginselen van de buitenlandsche staatkunde dezes lands niet veranderd. In de uitvoering mag verschil geweest zijn, naar mate de leiding onzer buitenlandsche aangelegenheden aan verschillende handen was toevertrouwd; maar de grondslag onzer politiek tegenover het buitenland is gedurende de laatste dertig jaren dezelfde gebleven. Zij kenmerkte zich gedurende al dien tijd door eerbiediging van alle onafhankelijke Staten, door den wensch om zich zooveel mogelijk buiten bemoeijenis met de innerlijke aangelegenheden van andere landen te houden, door handhaving onzer eigen eer en belangen, en bovenal door den ernstigen wensch om den vrede van Europa te verzekeren door alle geschikte en voor ons beschikbare middelen. Ik wil niet zeggen dat er nimmer dezerzijds ingenomenheid aan den dag gelegd is met zekere Staten in hunne pogingen ter bevordering van constitutionele hervormingen of ter verwerving eener representative regering: doch het beginsel onzer staatkunde is altijd geweest, de onafhankelijkheid, de volle onafhankelijkheid van andere Staten, groot en klein, te eerbiedigen en ons in hunne inwendige aangelegenheden niet te mengen. Dat zal ons beginsel blijven: en ik vertrouw dat wij steeds de vriendschap en welwillendheid van alle vreemde Staten zullen behouden, welke ook de aard hunner regering of staatsregeling moge zijn. Mogt immer ons land tot inmenging in vreemde aangelegenheden worden geroepen, dan zal het, hoop ik, alleen zijn in de gezegende betrek-

king van vredestichter. Evenwel ben ik niet gezind tot eenige vertraging of verflaauwing in de welligt te lang verzuimde zorg voor 's lands verdediging. Niet dat ik eenige vijandelijke onderneming van elders verwacht; integendeel, onze toerustingen strekken om den vrede te verzekeren, en van een uitsluitend verdedigenden aard zijnde, kunnen zij aan geene mogendheid argwaan inboezemen.

» Doch het groote doel van Harer Majesteits tegenwoordig gouvernement, het hoofdkenmerk van dit bewind, de taak waarmede het inzonderheid is belast, is de handhaving en omzigtige uitbreiding der handelsvrijheid en der door wijlen sir Robert Peel gevestigde finantiele en handelsstaatkunde. Ik treed niet in eene vergelijkende waardering van directe en indirecte belastingen: het is blijkbaar dat een staatsinkomen als het onze uit beide bronnen vereenigd moet worden geput, en van de toepassing van dit beginsel verwachten wij 's lands bloei. In ons finantieel stelsel zal eene moeijelijkheid — ik zoude haast zeggen eene krisis — oprijzen doordat eerlang eene groote bron van inkomsten (de incometax) ophoudt te vloeijen. Hierin moet voorzien worden en de scherpzinnigheid van alle belanghebbenden zal noodig zijn om dit groote werk overeenkomstig regt en billijkheid tot stand te brengen.

» Eene andere aangelegenheid waarvan ik moet gewagen, waarin 's lands belang grootelijks is betrokken en naar wier regeling allen uitzien, is de uitbreiding der nationale opvoeding, eene behoefte wier vervulling door het land levendig gewenscht wordt en waaraan allen die met de leiding der openbare aangelegenheden belast geworden zijn, hunne zorg hebben gewijd. Ik herinner mij nog uit mijne jeugd de invoering hier te lande van het Bell- en Lancastersche opvoedingsstelsel, de beduchtheden die het opwekte en den tegenstand dien het ontmoette; doch trapsgewijze is het zoo ver gekomen, dat het thans niet meer de vraag is, of wij eene algemeene volksopvoeding zullen hebben maar alleen hoe dit doel het best te bereiken. Ik erken dat de zaak vele moeijelijkheden in heeft. De onmisbaarheid van het godsdienstig element bij de opvoeding erkennende, wensch ik voorzeker de Kerk in dergelijke aangelegenheden den haar toekomenden invloed te zien uitoefenen, zonder inbreuk op die volle vrijheid, welke een ieder in dit opzigt hier te lande mag verlangen, en welke het sinds lang onze roem geweest is te erkennen.

» Eene andere behoefte, wier vervulling kan gezegd worden door het volk gevraagd te zijn, is de verdere hervorming onzer wetgeving, die door een vorig gouvernement begonnen, onder het nu afgetredene zoo krachtig en gelukkig is voortgezet. Op dezen weg moeten wij verder voortgaan, om aan de regtmatige verlangens van het publiek te voldoen.

» De ontwikkeling van het vrijhandelsstelsel, de uitbreiding der volksopvoeding, de voortgaande hervorming onzer wetgeving zullen, naar wij mogen vertrouwen, ook eene niet geringe verbetering van den maatschappelijken toestand onzes volks medebrengen. Bij omzigtigen en gestadigen vooruitgang op dien weg mogen wij eene verbetering van den stoffelijken en den zedelijken toestand onzer landgenooten verwachten. Dit zal ons echter niet weêrhouden verbeteringen in ons representatief stelsel te brengen, niet in onberaden haast maar door omzigtige en welbedachte maatregelen. Het is, dunkt mij, bezwaarlijk te ontkennen dat eenige zoodanige verbetering noodig is, en ontegenzeggelijk was de uitkomst der jongste algemeene verkiezingen niet geschikt om bij iemand de ingenomenheid met het thans bestaande verkiezingstelsel te versterken.

» Naar mijne overtuiging is thans hier te lande geen ander dan een behoudsgezind gouvernement bestaanbaar; doch met evenveel regt voeg ik er bij, dat thans hier te lande geen ander dan een liberaal bewind bestaanbaar is. De zaak is, dat die benamingen, *liberaal* en *conservatief*, geen beperking zin hebben. Ik zoude mij nimmer bij lord John Russell hebben vervoegd, had ik hem niet voor behoudsgezind gehouden; en hij zoude zich nimmer aan mij hebben aangesloten, zoo ik niet bij hem als een liberaal bekend stond. Het kan ter bevordering van partijzuchtige bedoelingen bij verkiezingen dienstig zijn die benamingen in zwang te houden; doch het land is moede van zulke onderscheidingen die geene eigenlijke beteekenis hebben en de zamenwerking beletten van mannen die der kroon en het land van dienst zouden kunnen zijn. Ik vertrouw derhalve, welke maatregelen ook door het tegenwoordige bewind ooit mogen worden voorgedragen, dat het conservative en tevens liberale maatregelen, in den waren zin der woorden, zullen zijn: want beide hoedanigheden acht ik onmisbaar. Door mijnen ambtsvoorganger is gewaagd van de noodzakelijkheid om het veldwinnen van demokratische beginselen tegen te gaan. Ik ben bereid mij met hem te verzetten tegen elke aanmatiging van demokratische strekking, en tegen elke andere aanmatiging van onwettigen aard; maar ik zie niet, waar dat demokratische streven bestaat. Blijken daarvan zoek ik thans vruchteloos. Integendeel, ik herinner mij geenen tijd waarin ons land rustiger was, meer tevreden en minder rijk in oorzaken van gevaar of bezorgdheid dan thans; en deze welvaart, tevredenheid en geluk hebben wij, geloof ik, vooral te danken aan het stelsel hetwelk wijlen sir Robert Peel heeft ingevoerd, en welks schraging en uitbreiding onze taak is. Ongetwijfeld zijn er hier te lande altijd denkers geweest, die in hun studeervertrek tot het besluit kwamen dat een demokratische regeringsvorm boven eenen monarchalen verkieslijk was: doch dat zijn de mannen niet die Staten omverwerpen, en zij zijn derhalve niet gevaarlijk. Dat in een maatschappelijken toestand gelijk de onze altijd geweldadige lieden moeten zijn, die niets ontzien en geen beginsel eerbiedigen, die tot elke schennis en elke buitensporigheid bereid zijn, is maar al te waar; doch tevens is het waar, dat er thans minder reden tot beduchtheid voor zulke lieden bestaat, dan ooit vroeger gedurende mijnen levensloop. Ik stel groot vertrouwen in het volk van dit land, en bezorgdheden als de bedoelde te uiten komt mij schier voor als lastertaal tegen dat volk.

» Ik heb met groot leedwezen vernomen, Mylords, dat mijn ambtsvoorganger (lord Derby) zich hier in een vijandigen toon jegens het nieuwe bewind heeft uitgelaten. Ik betreur het; want ik weet, hoe veel hij vermag; doch wij staan eene goede zaak voor en durven daarom op ondersteuning van de zijde des lands en ook van dit Huis staat maken."

De beide parlementshuizen gaan thans uiteen om eerst in Februarij aanstaande, het gewone tijdstip van den aanvang der parlementszitting, weder bijeen te komen. Het nieuwe ministerie zal dus tijd hebben om ongehinderd zijne plannen betreffende de finantiele en handelswetgeving, de wijziging van het belastingstelsel, de uitbreiding van het kiesregt en van het volksonderwijs, tot rijpheid te brengen. Intusschen moeten de leden van het nieuwe bewind, die in het Lagerhuis zitten, zich aan eene nieuwe stemming hunner kiezers onderwerpen; en van de zijde der tory-partij is men ijverig werkzaam om hunne herkiezing zoo mogelijk te beletten. Inzonderheid wordt er van die zijde moeite gedaan om den nieuwen kanselier der schatkist, den heer Gladstone, uit het Parlement te sluiten. Hij vertegenwoordigde daarin tot nog toe de hoogeschool van Oxford, doch heeft aldaar bij de jongste algemeene verkiezingen, wegens zijne overhelling tot de Roomschgezinde rigting in de Anglikaansche Kerk, de meerderheid niet zonder groote moeite verworven en eerst nadat van zijne zijde min of meer bepaald toegezegd was dat hij lord Derby, den lieveling der hooge Anglikaansche geestelijkheid en kanselier der Oxfordsche hoogeschool, niet zoude bestrijden; eene toezegging waaraan, gelijk men weet, zijn gedrag bij de beraadslaging over de staatsbegrooting niet beantwoord heeft.

— De Londensche *Times*, die steeds de bezorgdheid voor oorlogzuchtige bedoelingen van Frankrijk in Engeland heeft zoeken gaande te houden, deelt het volgende mede uit eenen te Rome den 2den dezer geschreven brief: » Het Fransche garnizoen alhier, hetwelk thans gewend is over zee te reizen, spreekt van de gemakkelijkheid om drie divisien, elk van dertig duizend Franschen, op de Engelsche kust te ontschepen en daarmede een bezoek aan de Engelsche Bank te brengen. Onder de Fransche officieren in de koffijhuizen alhier hoort men over niets anders spreken dan hoe jammer het is dat zij hier de priesters moeten beschermen, terwijl hunne wapenbroeders roem en buit zullen gaan behalen. Welligt zal men in Engeland dit niet kunnen lezen zonder lagchen; maar dat is de ware geest van het Fransche leger."

In het beursberigt van de *Times* leest men het volgende over eene in ons vorig nommer reeds vermelde aangelegenheid:

» De jongste berigten uit New-York gewagen van de ijverzucht welke in Noord-Amerika gaande gemaakt is door geruchten en vermoedens omtrent plannen van Frankrijk ten opzigte van St. Domingo. De zaak heeft hier niet weinig de aandacht getrokken. Onlangs heeft men gepoogd aan de Londensche Beurs eene geldleening van L. st. 750,000 voor St. Domingo aan te gaan: doch daar deze operatie bleek zonder magtiging van de regering dier republiek te zijn aangevangen, is zij mislukt; zij had waarschijnlijk moeten dienen tot bevordering der sinds lang bestaande kuiperijen ter plaatsing der republiek onder Fransche bescherming. Intusschen kan men niet nalaten te betreuren dat de Engelsche en de Noord-Amerikaansche kapitalisten verzuimd hebben, van de hulpbronnen van St. Domingo op wettige wijze partij te trekken. De baai van Samana, die nu gezegd wordt door Fransche oorlogschepen in bezit genomen te zijn, wordt beschreven als eene der best gelegen en veiligste havens met rijke steenkolenmijnen in hare onmiddellijke nabijheid; zij zoude alzoo voor de toekomstige uitbreiding der stoomvaart van Europa naar den Stillen Oceaan van groot belang worden."

De jongste Fransche dagbladen verspreiden geen licht over de plannen die Frankrijk, volgens de Noord-Amerikaansche bladen, thans in Mexico en in St. Domingo zoude ten uitvoer leggen.

— De *Times* behelst berigten uit Australie, afgezonden van Melbourne den 11den October jl., waarin het volgende voorkomt: » Het Nederlandsche stoomschip *Java* werd te Adelaïde verwacht, hebbende de Nederlandsch-Oost Indische Stoombootmaatschappij eene dienst aangelegd ten behoeve des handels tusschen Batavia, Adelaïde en Melbourne."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 28 December: 3 pcts. renten fr. 81.00; idem 5 pcts. fr. 105.20. Londen 28 December: 3 pcts. gecons. 101, $100^3/_4$; Nederl. werkelijke schuld $2^1/_2$ pcts. $68^1/_4$; idem 4 pcts. —.

Rhijnhoogte te Keulen den 28sten December 12 voet $5^1/_2$ duim (11 voet $11^1/_2$ duim Rhijnl.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De gewone Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaturdag den 1sten Januarij aanstaande geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine herinnert bij deze de daarbij belanghebbenden, dat alle stukken en papieren, betreffende de zaken der Marine, die van *geheimen inhoud* of *meer persoonlijk voor hem Minister bestemd* zijn, moeten worden ingezonden onder het Adres:

Aan
het Departement van Marine
te
's Gravenhage.

en alsdan ter zijde van het Adres behoort gesteld te worden het woord » *Geheim*" of » *Voor den Minister*".

's Gravenhage, den 26sten November 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt door deze ter openbare kennis, dat de vaartuigen der vaste Loodsdienst, met aanvang van den 15*den December aanstaande*, tot onderscheidingsteeken bij nacht en wel van Zons-ondergang tot Zons-opgang zullen voeren een *toplicht*, wit van kleur, met smalle strooken rood afwisselende, en voorts om het uur van dek zullen vertoonen een wit licht, bij wijze van *flambouw*.

Op vreemde reeden of stroomen, zullen de Loodsvaartuigen zich regelen naar hetgeen aldaar ten aanzien van het voeren of vertoonen van lichten is bepaald.

's Gravenhage, den 26sten November 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op den hoek van het *Oude Vlie* en het Zuid-Oostrak, tegenover de zoogenaamde ton van het *Oude Vlie*, eene Koftjalk gezonken is, zittende het achterste gedeelte van dat vaartuig, met laag water, op 14, en het voorste gedeelte op 30 palmen water. Bij het wegslaan van den

mast, welke thans nog ter aanwijzing strekt, zal de ligging van het vaartuig door eene *wrakton* worden aangeduid.

's Gravenhage, den 14den December 1852.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

Provincie *Noordbrabant*.

HERBESTEDING.

Op Dingsdag den 4den Januarij 1853, des middags ten 12 ure, zal, door de Gedeputeerde Staten van Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

Het Onderhoud van den Provincialen Grindweg van af den Zijtak des grooten wegs der 1ste klasse n°. 7, onder Vught naar St. Oedenrode, ingaande met 1°. Januarij 1853 en eindigende met den 31sten December 1855, omschreven in het derde Perceel van het vroeger bekend gemaakte Bestek, waarnaar op den 15den October jl. de Aanbesteding van het Onderhoud van al de Provinciale Wegen gedurende dat tijdvak, heeft plaats gehad.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod.

Het Bestek zal nader, boven en behalve aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, ter Lezing liggen: te 's Hertogenbosch in het Neerlandsch Koffijhuis, te St. Oedenrode bij A. van der Korput en te Schijndel bij van de Ven in den Gouden Leeuw.

Zullende Vrijdags vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan door den Opzigter A. van der Korput te St. Oedenrode, en voorts nadere Inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in Noordbrabant H. F. Fijnje, en bij den Ingenieur E. C. B. Ridder van Rappard te 's Hertogenbosch.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
A. J. Borret.
De Griffier,
J. Menu.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Vierde* trekking der *Eerste* Klasse van de 219de *Staats-Loterij*, op Donderdag den 30sten December 1852, zijn *geene* prijzen van duizend gulden of daarboven uitgetrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

AKEN-MAASTRICHTSCHE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie der Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij,

Gelet op artt. 8 en 9 der Statuten,

Noodigt door deze de aandeelhouders uit om, behalve de, onder dagteekening van den 29sten Junij jl., uitgeschreven Zesde Storting van tien ten honderd, die der nog overige dertig ten honderd van het maatschappelijk kapitaal volgenderwijze te bewerkstelligen:

tien ten honderd, of f 35.20 per aandeel, op den 2den Januarij 1853;
tien ten honderd, of f 35.20 per aandeel, op den 1sten Mei 1853;
tien ten honderd, of f 35.20 per aandeel, op den 1sten September 1853.

De aandeelhouders echter, welke verkiezen mogten de nog overblijvende stortingen, ten bedrage van veertig ten honderd, of f 140.80 per aandeel, te gelijk te volbrengen, kunnen dezelve van heden af, onder overlegging van de bewijzen der vijf eerste stortingen, bewerkstelligen, waartegen voorloopige bewijzen voor het volle bedrag der aandeelen aan hen zullen afgegeven worden.

De afgifte van de aandeelen zelve, tegen inwisseling der voorloopige bewijzen, geschiedt, te rekenen van den 15den October aanstaande, op de wijze, als nader zal worden bekend gemaakt.

Op deze volle stortingen wordt eene korting toegestaan van vier ten honderd per jaar, te rekenen van den dag der betaling en in evenredigheid van de boven aangewezen termijnen.

De volle, zoowel als de gedeeltelijke stortingen, worden, tegen voorloopige quitantien, bewerkstelligd bij de volgende Huizen:

Oeder & Cie., } te Aken;
C. Wintgens-Oeder, }
Nypels en Cie., te Amsterdam;
Anhalt en Wagener, } te Berlijn;
Directie der Disconto-maatschappij, }
S. Oppenheim jr. & Cie, } te Keulen;
A. Schaaffhausen's Bankassociatie, }
G. Tielens aîné & Fils te Maastricht.

Voor die stortingen, welke te Aken, Berlijn of Keulen mogten plaats hebben, wordt de koers vastgesteld op 20 Thaler Pruissisch Courant voor f 35.20 Ned. Courant.

De bovenvermelde voorloopige quitantien, gevoegd bij de bewijzen der voorafgaande storting, zullen tegen nieuwe bewijzen voor gedeeltelijke stortingen, of tegen voorloopige bewijzen van aandeel, ten Kantore van de Directie, alhier, ingewisseld worden.

Maastricht, den 16den Julij 1852.

De Directie voornoemd,
W. Clermont, *Voorzitter*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Acte de dato 29 December 1852, is tusschen de ondergeteekenden, *Huibert Antonie Ravenswaaij*, *Pieter Ravenswaaij* en *Gerrit Ravenswaaij*, allen Kooplieden, wonende te Gorinchem, aangegaan eene Vennootschap, tot het fabriceren en verkoopen van Tabak, Snuif, Sigaren, Koffij, Thee, Rijst, en hetgeen verder daartoe behoort, gevestigd te Gorinchem onder de Firma van *M. Ravenswaaij Zonen*, waarvan allen de onderteekening hebben, doch zal dezelve Firma echter niet mogen worden gebruikt, als tot Zaken de Vennootschap regtstreeks betreffende, en alzoo geenszins om eenige penningen a deposito op te nemen, aannemingen van wisselbrieven of assignatien in blanco te doen, borgtogten aan te gaan of beleeningen te sluiten; en zulks voor eenen Onbepaalden Tijd, ingaande den 1sten Januarij 1853.

H. A. Ravenswaaij.
P. Ravenswaaij.
G. Ravenswaaij.

GENERAL
STEAM-NAVIGATION-COMPANY.

Dienst *tusschen* **ROTTERDAM** *en* **LONDEN.**

DE *MAAL-STOOMPAKKETTEN*

vertrekken met **Passagiers** *en* **Goederen:**

Zaturdag	1	Januarij 1853,	's morgens	ten	7	ure.
Woensdag	5	»	»	»	» 7	»

Bovendien voor **Vee en andere Goederen:**

De *Giraffe*, kapt. Goodburn, iederen **Vrijdag of Zaturdag.**

De Agenten. W. Smith en P. A. van Es.

IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN.

Driemaandelijksche Prijs-Courant,

loopende over het Eerste Quartaal 1853, volgens welke sommige, bij de waarde belaste artikelen zullen kunnen worden gedeclareerd, in voldoening aan artikel 123 der Wet op den Ophef der Inkomende en Uitgaande Regten en Accijnsen, van den 26sten Augustus 1822, opgemaakt door de Heeren E. G. van [illegible], G. de Vries, J. Steenhoff, W. Voute, G. C. Calkoen, Dijkman en Ingenohl, allen te Amsterdam woonachtig, als daartoe gequalificeerd.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN.		HOEVEELHEID.
SPECERIJEN EN KRUIDENIERIJEN.			
(*Voor zooverre deze bij het tarief niet zijn vrijgesteld.*)	Guld.	Cts.	
Foelie, blanke	3	90	het Nederl. pond.
» ongegarbuleerde	3	70	» » »
» korte	2	00	» » »
Nagelen, Amboina	0	80	» » »
» van Cayenne en Bourbon.	0	70	» » »
Notenmuscaat, gave	3	70	» » »
» ongegarbuleerde.	2	80	» » »
» gestoken	1	60	» » »
» in stukken	1	00	» » »
Cauris, witte	0	20	» » »
Soya	55	00	de 100 kannen.
DROOGERIJEN.			
Balsam Copaiv.	2	00	het Nederl. pond.
» Peruv.	6	20	» » »
Cortex Sima Ruba	1	50	» » »
Coculus	25	00	de 100 Nederl. ponden.
Flores Cassiae.	1	80	het Nederl. pond.
Granaatschillen	12	00	de 100 Nederl. ponden.
Gum Asphalt.	0	40	het Nederl. pond.
Lichen Island.	16	[illegible]	de 100 Nederl. ponden.
Nuces Vomicæ	12	[illegible]	» » »
Oculi Cancri	6	[illegible]	het Nederl. pond.
Oleum Laurinum.	75	00	de 100 Nederl. ponden.
Radix Chinae.	14	00	» » » »
» Columbae.	0	40	het Nederl. pond.
» Contrajervae	1	00	» » »
» Galangae	20	00	de 100 Nederl. ponden.
» Gentianae	14	00	» » » »
» Senecae.	1	20	het Nederl. pond.
» Serpentariae	0	80	» » »
Sabadilla	0	60	» » »
Sal Ammoniac.	0	50	» » »
Sem. Foeni Græci	14	00	de 100 Nederl. ponden.
» Staphisagriae	110	00	» » » »
Tamarinden	15	00	» » » »
Tappiocca	0	28	het Nederl. pond.
VERWWAREN.			
Geel, Napelsch	50	00	de 100 Nederl. ponden.
» Mineraal	60	00	» » » »
» Chromaat-	0	70	het Nederl. pond.
» Schijt-	20	00	de 100 Nederl. ponden.
Lak, Italiaansche of Terra Siena	12	00	» » » »
Omber	7	00	» » » »
Opriment	56	00	» » » »
Puimsteen	4	00	» » » »
Quercitron	8	50	» » » »
Saccharum Saturni	0	40	het Nederl. pond.
Thus	15	00	de 100 Nederl. ponden.
WALVISCH-BAARDEN.			
(*Voor zoover deze bij het Tarief niet zijn vrijgesteld.*)			
Groenlandsche Visscherij	350	00	de 100 Nederl. ponden.
Ondermaats dito	175	00	» » » »
Zuidzee-baarden	300	00	» » » »
Dito schoongemaakt.	340	00	» » » »

Amsterdam, 27 December 1852.

Conform gecertificeerd.
De Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten enz. te Amsterdam,
N. J. Borré.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.